

PRIOPĆENJE

FIRST RELEASE

Molimo korisnike da prilikom uporabe podataka obavezno navedu izvor
Users are kindly requested to mention the data source

GODINA/ YEAR VII

SARAJEVO, 20.11.2018.

BROJ/ NUMBER 4

EKONOMSKE STATISTIKE

ECONOMIC STATISTICS

INDEKSI JEDINIČNIH VRIJEDNOSTI IZVOZA I UVOZA BiH, Q3 2018

UNIT VALUE INDICES OF EXPORT AND IMPORT OF BiH, Q3 2018

Prema privremenim podacima za treće tromjesečje 2018. godinu došlo je do porasta izvoznih jediničnih vrijednosti u iznosu od 7,3 % i uvoznih jediničnih vrijednosti u iznosu od 4,9 % u odnosu na baznu 2015. godinu.

Promatrajući područja Klasifikacije djelatnosti BiH, došlo je do porasta izvoznih jediničnih vrijednosti u područjima „Vađenje ruda i kamena“ u iznosu od 24,2 %, „Prerađivačka industrija“ u iznosu od 7 % i „Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov“ u iznosu od 5,2 %.

Promatrajući područja Klasifikacije djelatnosti BiH, došlo je do porasta uvoznih jediničnih vrijednosti u područjima „Vađenje ruda i kamena“ u iznosu od 25,9 %, „Prerađivačka industrija“ u iznosu od 3,9 % i smanjenja u području „Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov“ u iznosu od 4,7 %.

According to the provisional data for the second quarter of 2018, there was an increase in export unit values by 7,3% and import unit values by 4,9% comparing to the base year 2015.

Regarding the NACE sections there was an increase in export unit values in the sections "Mining and quarrying" by 24,2%, "Manufacturing" by 7% and "Agriculture, forestry and fishing" by 5,2%.

Regarding the NACE sections there was an increase in import unit values in the sections "Mining and quarrying" by 25,9%, „Manufacturing“ by 3,9% and decrease in the section "Agriculture, forestry and fishing" by 4,7%,

INDEKSI JEDINIČNIH VRIJEDNOSTI IZVOZA I UVOZA PREMA PODRUČJIMA I OBLASTIMA KD
UNIT VALUE INDICES OF EXPORT AND IMPORT ACCORDING TO NACE Rev.2

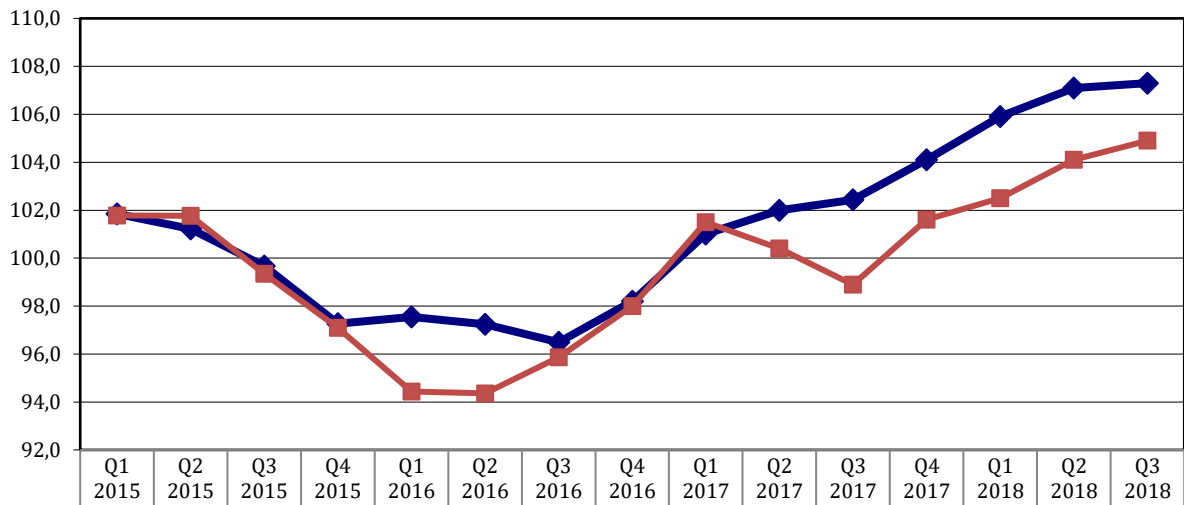
2015=100

KD/NACE	Q3 2018	
	IZVOZ/EXPORT	UVOZ/IMPORT
	KM	KM
UKUPNO TOTAL	107,3	104,9
A POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBOLOV AGRICULTURE, FORESTRY AND FISHING	105,2	95,3
A 01 Biljna i stočarska proizvodnja, lovstvo i uslužne djelatnosti povezane s njima Crop and animal production, hunting and related service activities	95,3	95,4
A 02 Šumarstvo i sječa drva (iskorištavanje šuma) Forestry and logging	100,3	86,1
A 03 Ribolov i akvakultura Fishing and aquaculture	107,1	90,5
B VAĐENJE RUDA I KAMENA MINING AND QUARRYING	124,2	125,9
B 05 Vađenje ugljena i lignita Mining of coal and lignite	113,8	149,0
B 06 Vađenje sirove nafte i prirodnog plina Extraction of crude petroleum and natural gas	-	118,7
B 07 Vađenje metalnih ruda Mining of metal ores	130,7	133,7
B 08 Vađenje ostalih ruda i kamena Other mining and quarrying	110,5	98,2
C PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA MANUFACTURING	107,0	103,9
C 10 Proizvodnja prehrambenih proizvoda Manufacture of food products	90,3	99,7
C 11 Proizvodnja napitaka Manufacture of beverages	111,7	95,7
C 12 Proizvodnja duhanskih proizvoda Manufacture of tobacco products	154,4	110,6
C 13 Proizvodnja tekstila Manufacture of textiles	117,5	97,7
C 14 Proizvodnja odjeće Manufacture of wearing apparel	107,2	96,1
C 15 Proizvodnja kože i srodnih proizvoda Manufacture of leather and related products	103,2	104,1
C 16 Prerada drva i proizvoda od drva i pluta, osim namještaja Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture	115,3	106,1
C 17 Proizvodnja papira i proizvoda od papira Manufacture of paper and paper products	113,5	106,8
C 19 Proizvodnja koksa i rafiniranih naftnih proizvoda Manufacture of coke and refined petroleum products	133,6	122,1
C 20 Proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda Manufacture of chemicals and chemical products	94,0	99,6
C 21 Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda Manufacture of basic pharmaceutical products	125,7	105,3
C 22 Proizvodnja proizvoda od gume i plastičnih masa Manufacture of rubber and plastic products	99,4	97,3
C 23 Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda Manufacture of other non-metallic mineral products	102,6	106,0

2015=100

KD/NACE	Q3 2018	
	IZVOZ/EXPORT	UVOZ/IMPORT
	KM	KM
C 24 Proizvodnja baznih metala Manufacture of basic metals	115,3	114,4
C 25 Proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, osim strojeva i opreme Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment	110,9	97,2
C 26 Proizvodnja računala, elektroničkih i optičkih proizvoda Manufacture of computer, electronic and optical products	97,4	101,3
C 27 Proizvodnja električne opreme Manufacture of electrical equipment	108,9	100,3
C 28 Proizvodnja strojeva i uređaja, d.n. Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	104,0	100,3
C 29 Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	106,6	106,4
C 30 Proizvodnja ostalih prijevoznih sredstava Manufacture of other transport equipment	133,3	94,9
C 31 Proizvodnja namještaja Manufacture of furniture	102,6	107,2
C 32 Ostala prerađivačka industrija Other manufacturing	125,7	109,2

Indeksi jediničnih vrijednosti izvoza i uvoza, po tromjesečjima 2015.-2018. godine (KM)
Unit value indices of export and import, by quarters 2015-2018 (KM)

INDEKSI JEDINIČNIH VRIJEDNOSTI IZVOZA I UVOZA PREMA SEKTORIMA SMTK
UNIT VALUE INDICES OF EXPORT AND IMPORT ACCORDING TO SITC SECTIONS

2015=100

SMTK/SITC	Q3 2018	
	IZVOZ/EXPORT	UVOZ/IMPORT
	KM	KM
0 Hrana i žive životinje Food and live animals	90,8	100,5
1 Pića i duhan Beverages and tobacco	112,0	98,7
2 Sirove materije, osim goriva Crude materials, except fuels	115,7	105,0
3 Mineralna goriva i maziva Mineral fuels and lubricants	132,5	124,5
4 Životinjska i biljna ulja i masti Animal and vegetable oils and fats	85,8	95,0
5 Kemijski proizvodi Chemicals	98,8	100,8
6 Proizvodi svrstani po materijalu Manufactured goods classified chiefly by material	113,0	103,5
7 Strojevi i transportni uređaji Machinery and transport equipment	106,8	102,2
8 Razni gotovi proizvodi Miscellaneous manufactured articles	104,4	101,2

METODOLOGIJA

Izvori i metode prikupljanja podataka

Izvor podataka za izračun indeksa jediničnih vrijednosti izvoza i uvoza su jedinstvene carinske isprave (JCI) koje Agencija za statistiku BiH preuzima od Uprave za neizravno oporezivanje radi mjesečne obrade podataka robne razmjene BiH s inozemstvom.

Jedinica promatranja statističkoga istraživanja robne razmjene BiH s inozemstvom su pravna i fizička lica koja izvoze i uvoze robu, odnosno podnose jedinstvenu carinsku ispravu Upravi za neizravno oporezivanje. Unutar JCI, proizvodi se klasificiraju sukladno Carinskoj tarifi BiH, koja je usklađena sa Kombiniranom nomenklaturom (CN) koja se koristi u Europskoj uniji. Carinska tarifa BiH sadrži oko 10 000 proizvoda, pa je i za toliko slogova/zapisa moguće izračunati indeks jediničnih vrijednosti izvoza i uvoza. No, jedinične vrijednosti na tako niskom stepenu agregiranosti podataka su analitičarima manje značajne, te je neophodno izračunati skupni indeks za određenu djelatnost ili gospodarstvo u cjelini.

Klasifikacije

U prikazivanju podataka po djelatnostima primjenjuje se Klasifikacija djelatnosti BiH (KD BiH) koja je utemeljena na europskoj klasifikaciji NACE Rev. 2, koja je obvezna za zemlje članice Europske unije.

Standardna međunarodna trgovinska klasifikacija - SMTK rev.4 (Standard International Trade Classification - SITC rev.4) donesena je od strane Organizacije Ujedinjenih naroda (UN). Ova klasifikacija je preporučena za analize međunarodne trgovine. Ona sadrži 2.970 pozicija, 1.023 podgrupe, 262 grupe, 67 odsjeka i 10 sektora.

Obuhvat podataka

Iz obrade za izračunavanje indeksa jediničnih vrijednosti izvoza i uvoza isključuju se sljedeći slogovi/zapisi:

- proizvodi koji nemaju podatak bilo za količinu, bilo za vrijednost ili koji se ne pojavljuju u nekom od promatranih razdoblja,
- oni slogovi čiji je elementarni indeks vrijednosti izvan intervala (0.5, 2), tj. intervala $[0.5 * \text{medijan}, 2 * \text{medijan}]$, pri čemu je medijan izračunat prema oblastima KD BiH,
- električna energija - jer se izračun radi na neto masi, a ne na dopunskoj jedinici mjere.

METHODOLOGY

Data source and methods for data collection

Data source for the calculation of unit value indices of export and import is Single Administrative Document (SAD) that the Agency for Statistics of BiH obtains from the Indirect Taxation Authority for the processing of data on international trade in goods of BiH on monthly bases.

Observation unit in BiH international trade in goods statistics are legal and physical entities which export and import goods i.e. lodge the SAD to ITA. Within the SAD, the products are classified according to Customs Tariff of BiH, which is in line with the Combined Nomenclature (CN) used in the European Union. The Customs Tariff of BiH comprises around 10 000 products, and thus for that number of records the unit value indices of export and import could be calculated. However, the unit values at such a low degree of data aggregation are less significant for the analysts, and it is necessary to calculate the group index for a particular activity or the economy as a whole.

Classifications

Classification of Activities of BiH (KD BiH) is used for presenting the data by activities. It is based on classification NACE rev. 2, which is used in EU.

Standard International Trade Classification - SITC rev.4 was adopted by the United Nations (UN). This classification is recommended for the analysis of international trade in goods. It contains 2970 basic headings, 1023 subgroups, 262 groups, 67 divisions and 10 sections.

Data coverage

The following records are excluded from the process of calculation of the unit value indices of export and import:

- products without any information on the amount (whether of net mass or value) or which do not appear during some of the observation periods,
- records whose elementary index value is outside the interval (0.5, 2), i.e. the interval $[0.5 * \text{median}, 2 * \text{median}]$, where the median is calculated according to KD BiH (NACE rev.2) divisions,
- electricity - because the calculation is conducted on the net mass, not the supplementary unit.

Izračun indeksa

Indeksi se računaju prema Paasche formuli tj.

$$P_k(1Q;Y) = \frac{\sum_{\{cn8\}_k} val(cn8,1Q;Y)}{\sum_{\{cn8\}_k} \frac{val(cn8,1Q;Y)}{Ind(cn8,1Q;Y)}}$$

gdje su:

cn8 – proizvod prema CN klasifikaciji

Q – tromjesečje

Y – godina

Val – vrijednost

Ind – elementarni indeks koji se računa prema formuli:

$$Ind(cn8,1Q;Y) = \frac{unit_value(cn8,1Q;Y)}{unit_value(cn8,Y-1)}$$

(unit value – jedinična vrijednost za dati CN u datom tromjesečju, date godine)

Kao bazna godina se uzima 2015. godina.

Konverzija valute

Zvanični podaci o indeksima jediničnih vrijednosti izvoza i uvoza BiH koje proizvodi Agencija za statistiku BiH iskazani su samo u konvertibilnim markama. Podaci izraženi u konvertibilnim markama ne prikazuju istu dinamiku kretanja pojave kao podaci izraženi u američkim dolarima. Na ovu razliku utječe promjena tečaja američkog dolara u odnosu na konvertibilnu marku prema kojem se vrši izračun. Zbog navedenog se u priopćenju nalaze podaci o indeksima jediničnih vrijednosti izvoza i uvoza BiH iskazani samo u konvertibilnim markama.

Diseminacija podataka

Indeksi jediničnih vrijednosti izvoza i uvoza izračunavaju se tromjesečno iz podataka iskazanih u konvertibilnim markama i to u odnosu na prethodnu godinu, a svi ostali indeksi izračunavaju se iz njih. Indeksi se prate i objavljuju po oblastima KD BiH i po sektorima SMTK rev. 4. Godišnji indeksi predstavljaju aritmetički prosjek tromjesečnih indeksa.

Podaci su raspoloživi na internetu, web stranica: www.bhas.gov.ba

Calculation of indices

The indices are calculated according to the Paasche formula, as follows:

$$P_k(1Q;Y) = \frac{\sum_{\{cn8\}_k} val(cn8,1Q;Y)}{\sum_{\{cn8\}_k} \frac{val(cn8,1Q;Y)}{Ind(cn8,1Q;Y)}}$$

where:

cn8 - the product according to CN classification

Q - quarter

Y - year

Val - value

Ind. - elementary index that is calculated by the formula:

$$Ind(cn8,1Q;Y) = \frac{unit_value(cn8,1Q;Y)}{unit_value(cn8,Y-1)}$$

(unit value - the unit value for a given CN code in a given quarter, in a given year)

Base year is 2015.

Currency conversion

Official data on unit value indices of export and import of BiH, which are produced by the Agency for Statistics of BiH, are expressed only in KM. The data expressed in KM do not show the same movement dynamics as the ones expressed in USD. This difference is caused by the changes of the exchange rate of the USD in relation to KM by which the conversion is conducted. Therefore, only the data on unit value indices of export and import of BiH expressed in KM can be found in the First Release.

Data dissemination

Unit value indices of export and import are calculated quarterly from the data expressed in KM and in comparison to the previous year, while all other indices are calculated from them. Indices are monitored and published according to KD BiH (NACE rev. 2) divisions and SITC rev. 4 sections. Annual indices represent the arithmetic average of quarterly indices.

The data are available on the Internet, web site: www.bhas.gov.ba

KRATICE

BiH – Bosna i Hercegovina
CN – Kombinirana nomenklatura
EU – Europska Unija
EUR – Euro
JCI – Jedinствена carinska isprava
KD BiH – Klasifikacija djelatnosti BiH

KM – Konvertibilna marka
SMTK – Standardna međunarodna trgovinska klasifikacija
USD – Američki dolar
UN – Ujedinjeni narodi

ZNAKOVI

- nema pojave
1) indeks je veći od 999,9

ABBREVIATIONS

BiH – Bosnia and Herzegovina
CN – Combined Nomenclature
EU – European Union
EUR – Euro
SAD – Single Administrative Document
NACE – Statistical classification of economic activities in the EU
KM – Convertible mark (BiH currency)
SITC – Standard International Trade Classification
USD – United States Dollar
UN – United Nations

SYMBOLS

- no occurrence
1) index is higher than 999,9

Izdaje i tiska Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26
Published and printed by the Agency for Statistics of the Bosnia and Herzegovina, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/Phone: +387 (33) 911 911 · Telefaks/Telefax: +387 (33) 220 622
Elektronička pošta/E-mail : bhas@bhas.ba · Internetska stranica/Web site: <http://www.bhas.ba>

Odgovara: direktor dr.sc. Velimir Jukić
Person responsible: Dr.Sc. Velimir Jukić, Director

Priopćenje priredili: Goran Slatinšek, Adisa Čubro i Amra Halilović-Hasić
Prepared by: Mr. Goran Slatinšek, Ms. Adisa Čubro and Ms. Amra Halilović-Hasić

Podaci iz ovog priopćenja objavljuju se i na internetu
First Release data are also published on the Internet
